

מתים לחיות: מי צריך את תחיית המתים?

איש עשיר היה מעניק הלוואות בריבית קצוצה. הקלנייטים ניסו להתמקח איתו ולהוריד את גובה הריבית, אך הוא ניצל את הצורך הדחוף שלהם בכסף ועשק אותם בריבית רצחנית.

הם חיפשו את שעת הכושר לנקום בו, וזאת הגיעה מיד לאחר מותו. האלמנה שלו הופיעה בפני החברא קדישא וביקשה לקבור אותו, אך הם דרשו סכום ענק תמורת הקבורה. לפליאתה הם הסבירו, שכל יהודי אמור לקום בתחיית המתים, ולכן מקום הקבורה שלו הוא בשכירות זמנית עד שיבוא המשיח, ועל כן מחיר הקבורה הוא לא יקר. אולם על מלווי בריבית אמרו חז"ל, שהם לא יקומו בתחיית המתים, ולכן הקבר של בעלה הוא קניה עולמית ועל כן המחיר מתייקר בהתאם...

התפיסה הקלאסית של כולנו היא, שהחיים הם דבר זמני, חולף, עד שנגיע לגיל 120 ונעלה למעלה, ואז נחיה חיי נצח בעולם הבא. אולם לפי תפיסת רוב המפרשים היהודיים, וכך הכרעת החסידות, האמת היא הפוכה לחלוטין. החיים הרוחניים למעלה הם חיים זמניים שיסתיימו במהרה בימינו, ואילו חיי הגוף בעולם הזה, הם חיי הנצח שיתקיימו לעד.

התפיסה הזאת נשענת על הייעוד המופלא של "תחיית המתים". לפי ההבטחות של חז"ל, שיש להן עשרות מקורות בספרי התנ"ך, כל האנשים שחיו כאן במהלך ההיסטוריה, אמורים לקום שוב על הרגליים, ללבוש עור ועצמות וכך לחיות לנצח.

אנו צפויים לראות כאן שוב את אברהם, יצחק ויעקב, את משה ואהרן דוד ושלמה, וגם את הסבים והסבתות וכל האנשים היקרים שהלכו מהעולם – ועתידים לשוב אליו.

1. עיקרי האמונה היהודית לפי הרמב"ם: העיקר הי"ב: האמונה בביאת המשיח, ואע"פ שיתמהמה נחכה לו בכל יום שיבוא. העיקר הי"ג: שתהיה תחיית המתים בעת שיעלה רצון לפני ה'.

תפילת שמונה עשרה: ונאמן אתה להחיות מתים, בא"י מחיה המתים.

משנה סנהדרין פי"א: ואלו שאין להם חלק לעולם הבא: האומר אין תחיית המתים מן התורה.

כמובן, הייעוד הזה הוא דוגמא ל"אמונה בטהרתה", שכן קשה להעלות על הדעת הבטחה יותר מפתיעה ממנו. ולמען האמת, היא לא רק שונה ממה שאנו רגילים, אלא גם מעוררת שאלות רבות. החל משאלות פיקנטיות וכלה בתמיהות אמיתיות, נוקבות, שנוגעות במהות החיים.

למשל: איפה יגורו האנשים שיקומו לתחיה? מה ילבשו כשיקומו פתאום? באיזה גוף יקומו האנשים שהלכו לעולמם חולים ופצועים ח"ו? וגם שאלות גדולות יותר, כמו מה יהיה על אישה שהתאלמנה מבעלה והתחתנה שוב? לאיזה בעל תחזור בתחיית המתים? יתירה מכך: מה יהיה על **כולנו**? הרי כולנו נשמות ממוחזרות שחיו כאן בגלגולים קודמים בגופים אחרים, ואיזה גוף יקום בתחיית המתים?

ומעל הכל - וזאת השאלה החשובה מכולן: **בשביל מה בכלל צריך את זה?** מה המטרה בתחיית המתים? הרי האבות או משה רבינו או כל אדם אחר שהיה כאן, כבר סיימו את התיקון שלהם בעולם במשך חייהם ובשביל מה הם צריכים לחזור לכאן שוב? ועוד לחיות כאן **לנצח**? וכי החיים של מישהו כל כך טובים, שהוא מצפה לחזור לכאן לסיבוב נוסף, שיימשך לנצח?!

אדרבה, אם אלקים מעוניין לתת שכר לצדיקים או לכל אדם אחר – הרבה יותר הגיוני לעשות זאת **למעלה**, בעולם הנשמות ולא כאן, בעולם השפל בתוך גוף חומרי?

זאת בדיוק הסיבה, כפי שנראה בהמשך בהרחבה, שהרמב"ם מציג גישה מהפכנית בנושא. הוא מצמצם מאוד את המשמעות של תחיית המתים וטוען שתחיית המתים תהיה רק **למעט אנשים** ותהיה **זמנית בלבד** - ואחריה כולם **ימותו שוב ויחזרו לנצח לעולם הנשמות**. כיון שהטוב הגדול ביותר – לשיטתו - הוא ליהנות מזיו השכינה בעולם העליון:

רמב"ם, הקדמה לפרק "חלק" בסנהדרין: העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה ... אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה ... והנה האושר והתכלית הסופית היא להגיע אל המעמד הזה המרומם ולהימצא באותו המצב וקיום הנפש כמו שאמרנו עד בלי סוף.

מדוע, איפוא, אנו מצפים לכך שיקומו המתים מקברם ויחיו בגופם בעולם הזה?

אנו נטען בשורות הבאות כי התיאור המופלא הזה אודות סוף המציאות, מסביר היטב גם את תחילת המציאות. כאן טמונה התשובה לשאלה הגדולה ביותר: שאלת משמעות החיים, על פי הקבלה.

א. הימים שאנו נמצאים בהם, מכונים בשם ימי "בין המצרים", על שם הפסוק "כל רודפיה השיגוה בין המצרים". אלו ימים של דין וגבורות אשר הרבה מהצרות של עם ישראל במהלך ההיסטוריה קרו בדיוק בהם. אך חז"ל לימדו אותנו כי הימים הללו גם מסוגלים לחולל את המהפך ולצאת לגאולת עולמים. אם נרבה באהבת חנם ובתפילה על הגאולה, נוכל לזכות בה כבר בשבועות הללו.

הרבי מצא לכך רמז בהפטרה הראשונה של שלוש השבועות, בה נאמר לירמיהו: "מה אתה רואה ירמיהו? ואומר: מקל שוקד אני רואה". הימים הללו הם מצד אחד ימי "מקל", שבהם חטפנו בראש מהקב"ה, ולא פעם אחת אלא כמה פעמים. אך מצד שני, המקל הזה הוא מקל המצמיח שקדים מתוקים, וכך הימים הללו יכולים להפוך במהירות לימים המצמיחים את הגאולה השלימה.

זאת גם הסיבה שהמקל הצמיח דווקא "שקדים", כיון ששקדים הם פרי שצומח מהר, תוך 21 יום, וכך שלוש השבועות על 21 הימים שבהם, יהיו אלו שיצמיחו את הגאולה השלימה במהרה בימינו.

על הגאולה נאמרו ייעודים רבים. הרמב"ם מדבר (בסוף הלכות מלכים) על חזרת מלכות בית דוד לעוצמתה, סילוק האויבים והרחבת גבולות הארץ. בדברי הנביאים מדובר על ייעודים נפלאים כמו סילוק חיה רעה מן הארץ, חיי שלום ושלווה, אך מעל הכל – הייעוד המופלא מכולם: תחיית המתים.

הגמרא מוצאת לכך ראיות רבות מן התורה עצמה. הנה שתיים מהן:

2. סנהדרין צ"ב: מנין לתחיית המתים מן התורה? שנאמר: ונתתם ממנו את תרומת ה' לאהרן הכהן. וכי אהרן לעולם קיים? והרי לא נכנס לארץ ישראל? [והיה נכון יותר לכתוב 'לאהרן ולבניו']? מכאן לתחיית המתים מן התורה [ולכן אהרן עצמו עתיד להיכנס לארץ]... שאלו מינים את רבן גמליאל, מנין שהקב"ה מחיה מתים? אמר להם: מן התורה, מן הנביאים ומן הכתובים. מן התורה ... דכתיב: אשר נשבע לאבותיכם לתת להם – לכם לא נאמר אלא להם [לאבות]. מכאן לתחיית המתים מן התורה.

ואף שלא קל להאמין באפשרות הזאת שהגוף יחזור לתחייה, הגמרא מנמקת זאת בטיעון הגיוני:

שם: אמר הקיסר לרבן גמליאל: הרי המתים הם עפר ואיך עפר ישוב לחיות? אמרה בת הקיסר, אני אענה: אם ה' יוצר גוף ממים [מטיפת זרע נוזלית], הוא אינו יכול ליצור אותו שוב מחתיכת בשר?

בת הקיסר התכוונה לדברי חז"ל, שהגוף לא ייווצר לחלוטין מחדש, אלא יתפתח מחתיכת עצם קטנטנה שנשארת קיימת לעד. בחוט השדרה ישנה עצם קטנה (ובמקומות אחרים היא מכונה בשם חתיכת בשר), שמקומה או בראש השדרה, במקום הנחת התפלין או דווקא בתחתית השדרה, והיא נשארת קיימת תמיד וממנה ה' יצמיח בבוא היום את הגוף השלם.

עדות לכך, שחז"ל ראו בתחיית המתים אפשרות מעשית שאמורה להתקיים בכל רגע, אפשר למצוא בסיפור הבא (ב"מ פה): אליהו הנביא היה לומד עם רבי יהודה הנשיא, ורבי התעניין אצלו מה סדר היום שלו? אליהו סיפר שהוא מעיר את נשמות האבות להתפלל ולבקש רחמים על ישראל, אך הוא מקפיד שלא להעיר אותן יחד, כי אם יתפללו שלוש האבות יחד – יביאו את משיח לפני זמנו.

רבי שאל אותו, אם יש בעולם אנשים גדולים כאלו שיכולים להתפלל יחד ולפעול את ביאת המשיח? והוא ענה שיש: רבי חייא ובניו. רבי קרא לרבי חייא ובניו והעמיד אותם לפני התיבה להתפלל. הם אמרו "משיב הרוח" והחלה לנשב רוח. אמרו "מוריד הגשם" ובחוץ פרצה סערה, כשבאו לומר "מחיה המתים", רעד העולם כמו שהולכת לבוא הגאולה וקמים המתים לתחיה.

ה' ראה זאת וכעס על אליהו שגילה את הסוד לרבי, ולכן הלקו אותו בשישים מלקות של אש והוא נכנס בין המתפללים כשהוא נראה כמו דוב ובלבל אותם מהתפילה.

וכאן נשאלת השאלה, מה הצורך בכל הנס האדיר הזה? מדוע נשמות האבות או כל אדם אחר במהלך ההיסטוריה – צריכים לחזור ולחיות בגוף גשמי בעולם הזה?

יתירה מכך: האם אין כאן אפילו עונש לנשמה שנמצאת אלפי שנים בגן עדן ונהנית מזיו השכינה וקעת תיאלץ לרדת חזרה לעולם הזה, לשלם שוב משכנתא ולחיות כבן אדם חומרי לנצח?!

ב. לפני שעוברים לעסוק במהות הענין, כמה שאלות פשוטות אודות אותם הימים. חשוב להקדים שאין בידינו תשובות לכל השאלות, והרי זה בכלל הדברים "שלא נדע אותם איך יהיו עד שיהיו", ובכל זאת הנה כמה נקודות שנידונות בספרי המפרשים ובמכתב כ"ק אדמו"ר (אגרות ח"ב עמוד סז ואילך):

3. מדרש תחיית המתים, השאלה החמישית: מי שמת סומא או מוכה שחין - מה יהיה ממנו [איך יקום לתחיה – בחוליו או בריא כמו תינוק]? אמרו לו: יעמדו ויקומו במומם ואחר-כך מתרפאין. שנאמר: אני אמית ואחיה [ואחר כך] מחצתי ואני ארפא.

המדרש עוסק בשאלה, איך ייראו אלו שקמו בתחיית המתים? חולים כמו שהלכו לעולמם או בריאים כמו תינוק? תשובת המדרש מפתיעה: יקומו חולים ואח"כ יתרפאו. כמובן, זאת תשובה תמוהה, שהרי הגוף נרקב לחלוטין בקבר ועכשיו צומח מחדש - ומה הענין להקים אותו חולה ואחר כך לרפאו?

רס"ג, אמונות ודעות מאמר ז: יחיה תחילה במום ההוא, עד שיכירוהו בני אדם שהוא הוא.

כלומר: אם האדם יקום בריא, בני משפחתו לא יאמינו שזה הוא ויחשבו שמישהו אחר קם. לכן הוא יקום בדיוק כמו שהלך מהעולם ואח"כ יבריא באופן ניסי.

שאלה נוספת נוגעת ללבושם של אלו שיקומו: באיזה בגדים יהיו לבושים? בתכריכים, בבגדים שהיו רגילים ללבוש בחיים או אולי בכלל יקומו ערומים ויילכו לחפש משהו לשים על הגוף?

השאלה הזאת נושאת גם השלכה מעשית: אם הם יקומו באותם בגדים שהלכו בהם, מוטב לקבור את המת בבגד יפה ומכובד, וכך ייראה טוב כשיקום...

ירושלמי כתובות ה,ג: כסות היורדת עם אדם לשאול, היא באה עמו [שעולה עם תכריכים]. אבל בתוס' כתובות קיא,ב בשם התלמוד ירושלמי: רבי אמר לבניו: מעטו בתכריכים, כיון שעתידים צדיקים לעמוד בלבושיהם [הרגילים, ולכן אין צורך להשקיע כסף רב מדי בתכריכים].

בכפר חב"ד היה יהודי שעלה מסוריה, והחזיק באמתתתו כמה מטבעות נדירים. לפני שהלך לעולמו, אבא שלי ניסה לשכנע אותו לתרום את המטבעות ל"אהלי תורה" בכפר. אך הוא לא הסכים בשום אופן. הוא הסביר את הסירוב שלו בכך, שעוד מעט הוא יקום בתחיית המתים ולא תהיה לו לירה להתחיל את החיים, לכן הוא רוצה לשמור את המטבעות כתכנית חיסכון לתחיית המתים...

ועכשיו לשאלה יותר חשובה: **ענף יוסף על העין יעקב, תחילת פרק "חלק":** אשה שהיו לה אנשים רבים [כי הראשונים נפטרו – למי תלך בתחיית המתים]? יורינו אז משה רבנו למי היא ראויה ... אך לפי הסברא ... נראה שתשאר אצל האחרון, כי מיתת בעלה הראשון דומה לגירושין.

אם כן, אלמנה שהתחנה שוב תלך לבעלה השני, וקל וחומר שאשה שהתגרשה והתחנה שוב – תלך אף היא לבעלה השני.

[המדרש אינו מתייחס לגבר שהתאלמן והתחתן שוב, כיון שלפי המנהג הקדום, היה מותר לגבר להתחתן עם כמה נשים, עד לתקנת רבינו גרשום].

ועוד התייחסות קצרה לעניין הגלגולים: לפי גישת הקבלה, הנשמות כאן בעולם הם גלגול נוסף של נשמות שכבר היו כאן. ואם כן, נשאלת השאלה, איזה גלגול יהיה זה שיקום בתחיית המתים?

ובכן, זאת הזדמנות להבהיר את העניין: נשמה מגולגלת היא **לא נשמה ממוחזרת**. כל נשמה שבאה לעולם, היא נשמה חדשה **שלא היתה כאן מעולם**. הרעיון של גלגול נשמות הוא, שהנשמה באה לעולם כדי להשלים **משימה ישנה** שלא בוצעה על ידי הנשמה הקודמת. ובשפת הקבלה, לתקן ניצוץ אלוקי שעוד לא תוקן. אך כל נשמה היא חדשה.

שער הגלגולים הקדמה יד: דע כי אע"פ שתמצא כתוב אצלנו במקומות רבים כי 'פלוני נתגלגל בפלוני ואח"כ בפלוני', אל תטעה לומר כי הראשונה עצמה היא המתגלגלת תמיד. אבל הענין הוא כי לכמה שורשים אין קץ נתחלקו נשמות בני אדם, ובשורש אחד יש כמה ניצוצות אין קץ, ובכל גלגול נתקנים קצת ניצוצות מהם ואותם ניצוצות שלא נתקנו, חוזרים להתגלגל כדי להיתקן.

דוגמא לכך: מובא בספרי האר"י (ראו התוועדויות מה ח"ג/1959) שנדב ואביהוא מתו בצעירותם, ולכן נאלצו לרדת שוב בגלגול כדי להשלים את המשימות שלהם. למעשה הם באו לעולם עוד 3 פעמים: בנשמתו של פנחס, אח"כ בנשמתו של שמואל הנביא ואח"כ בנשמתו של רבי אלעזר בן עזריה. והנה שלוש האנשים הללו, היו טיפוסים שונים לחלוטין שעשו את עבודתם בצורות שונות לחלוטין. זה באופן של קנאות, זה באופן של נבואה וזה באופן של מנהיגות. אולם למעשה, כולם באו להשלים את המשימות של נדב ואביהוא וכל אחד עשה זאת בדרכו הייחודית.

ולכן, למעשה כל הנשמות והגופים שהיו בעולם, יקומו שוב לתחיה.

וכאן, אחרי כל זה, אנו שבים ושואלים: בשביל מה צריך את זה? מה תעשה כאן הנשמה בפעם השניה, שהיא לא הצליחה לעשות אותו בפעם הראשונה?

ג. בדיוק מהסיבה הזאת, הרמב"ם מציג גישה מהפכנית בעניין. הוא מסכים שנזכה לתחיית המתים (כמו שקבע בעצמו כעיקר השלושה עשר בין י"ג העיקרים שלו), אך הוא טוען כי תחיית המתים תהיה **מוגבלת, לצדיקים בלבד**, וגם תהיה **רק לזמן קצר**, ואחר כך כל בני האדם ימותו ויתקיימו **לנצח בעולם העליון, עולם הנשמות**.

4. הקדמת הרמב"ם לפרק "חלק": תחיית המתים היא יסוד מיסודות תורת משה ... אבל היא **לצדיקים [בלבד] ... ודע כי האדם ימות בהכרח [אחר כך] ויפרד למה שהורכב ממנו.**

הלכות תשובה להרמב"ם ט,ב: וסוף כל השכר כולו והטובה האחרונה שאין לה הפסק וגרעון - הוא **חיי העולם הבא!**

ההגיון בדברי הרמב"ם הוא כזה: מצד אחד, מסתבר לומר כי הטובה הגדולה ביותר המובטחת לעושי רצון ה', היא **בעולם הבא**, עולם הנשמות הזכות להארה מזיו השכינה. אולם בכל זאת, יהיה קודם גם הנס העצום של "תחיית המתים" לתקופה קצרה ומוגבלת. וזאת משתי סיבות (לפי ספר העקרין ד,ל):

א. הקב"ה רוצה להראות את **הנס** המדהים והגדול מכולם, שביכולתו להחיות מתים. ב. תהיה כאן הזדמנות לתת שכר טוב **לגוף**, על כל המעשים הטובים שעשה בעולם. ראוי לזכור שבעולם העליון רק הנשמה זוכה לשכר טוב - ואיפה השכר הטוב לגוף על כל ה"אתכפיא" שעשה? לכן תהיה קודם תחייה קצרה לגוף, בתוך העולם הזה, שבו יקבל את שכרו הטוב (ואח"כ האדם ימות והנשמה תחזור לעולם העליון, מקום התענוג הנצחי והמושלם).

משל לכך (סנהדרין צ): **מלך גדול החזיק בשדה תאנים, וחפשי שומרים שישמרו לו על השדה, אך הוא חשש שהם עצמם יגנבו. מה עשה? הביא שני שומרים נכים: אחד היה עיוור והשני נכה ברגלו. וכך העיוור שיכול לרוץ ברגליו, לא יראה איך לגנוב, ואילו הנכה שרואה את התאנים, לא יוכל לרוץ. מה עשו השומרים? עלה הנכה על כתפי העיוור, אמר לו לאן ללכת, וכך אכלו ושבעו כאוות נפשם...**

כשהמלך תפש אותם, היתמם כל אחד שהוא עשה רק "חצי מלאכה" ואי אפשר להעניש אותו. מה עשה המלך? הושיב אותם אחד על השני והלקה אותם יחד.

וכשם שהוא בצד השלילי, כך בצד החיובי: הגוף והנשמה עשו את המצוות יחד, ולכן מגיע להם לקבל שכר יחד. לכן ה' יחבר אותם חזרה לעתיד לבוא ויעניק להם את שכרם הטוב על כל מעשיהם הטובים בעולם הזה. אולם אחרי זה, יפרק את הגוף ויעלה את הנשמה למעלה לעולם הנצחי.

עד כאן דברי הרמב"ם, אולם ראשונים רבים חולקים עליו, ובראשם הראב"ד במקום, והרמב"ן:

רמב"ן, שער הגמול: אחרי כן יבואו ימי המשיח, והוא מכלל העולם הזה, ובסופם יהא הדין ותחיית המתים שהוא השכר הכולל הגוף והנפש... יתבאר שעולם הבא אינו עולם הנשמות, אלא עולם נברא קיים שיימצאו בו אנשי התחייה [שקמו לתחייה עם גופם].

וכך גם הכרעת החסידות, על פי גישת הקבלה:

דרך מצוותיך מצות ציצית: הרמב"ן חלק על הרמב"ם בראיות ברורות, כמו שאמר חז"ל (סנהדרין צב) **צדיקים אינן חוזרין לעפרן**, ופירושו דתחיית המתים הוא התכלית האחרון... והגן עדן שהוא תענוג הנפשות והשכלים... אינו רק מקום לפי שעה, להנפש מעת פרידתה מן הגוף עד זמן התחייה.

וכאן, נשאלת השאלה הגדולה על גישת הרמב"ן, כמו גם על הגישה החסידית: מה ההגיון לומר שהאדם יחזור לנצח לעולם הזה? איזה דבר טוב יכול לצאת מהחיים הנצחיים כאן?

ד. זה היה בימים האחרונים של בית המקדש השני. הרומאים נגחו בכל העוצמה בחומות ירושלים והיה נראה שהם עומדים להתמוטט. גם המצב הפנימי בעיר היה בכי רע. הקנאים שרפו את מחסני המזון ולא היה מה לאכול, והחיילים לא מצאו יותר כוח להיאבק. התנא רבי יוחנן בן זכאי הרגיש שהוא חייב לעשות משהו. זה עכשיו או לעולם לא. הוא חייב להגיע אל מפקד הלגיון הרומאי ולבקש ממנו טובה אחרונה שאולי תציל את עולם התורה.

הוא קרא לאחייו, אבא סיקרא, שהיה ראש הבריונים הקנאים בירושלים וביקש ממנו עצה איך לצאת מהעיר השמורה על ידי הקנאים. אבא סיקרא הציע שיפרסמו על רבי יוחנן שהוא מת, יניחו נבלה תחת המיטה וכך ייווצר הרושם שהוא מתחיל להסריח, ולכן יאפשרו להוציא אותו מיד לקבורה. עשו זאת, ושני תלמידיו הנאמנים, רבי אליעזר ורבי יהושע, נשאו את מיטתו אל מחוץ לחומות.

כשהתרחקו מספיק, רבי יוחנן קם מהמיטה וצעד אל המחנה. הוא ביקש לפגוש את אספסינוס, וכשזה הופיע לפניו, לחץ את ידו ואמר: "שלום עליך אדוני המלך!". אספסינוס התרגז ואמר שזאת מרידה במלכות, כיון שהוא רק שר הצבא, אך רבי יוחנן אמר לו: "נועדת להיות מלך". אחר כך רבי יוחנן ביקש ממנו טובה: תן לי את יבנה וחכמיה, שבה נקים מחדש את הסנהדרין.

בינתיים הופיע רץ מרומי והודיע לאספסינוס שהמלך מת, והסנאט הכריז עליו כמלך רומא האדירה. אספסינוס נדהם, זה עתה ראה גילוי של רוח הקודש. הוא בא ללבוש את הנעל על הרגל, אך לא הצליח. היא הפכה פתאום להיות קטנה מדי. הוא לא הבין מה קרה, אך רבי יוחנן אמר לו כי הוא השמין בתוך רגע וגופו גדל, בגלל ההתרגשות מכך שהפך להיות מלך רומא. ככתוב: "שמועה טובה תדשן עצם"...

לפי הגישה הקבלית, כולנו באנו לעולם כדי לחולל שינוי בגוף. בדיוק כמו הרגל של אספסינוס, שעברה שינוי ממשי בגלל ההתרגשות הנפשית שלו, כך המשימה של כולנו היא, לשנות את חומר הגוף והעולם על ידי המעשים הרוחניים שעושים כאן.

העולם הזה בכללותו, והגוף הגשמי בפרט, נדמים לנו כמו עפר דומם, שיכולים רק להפריע בעבודת ה', אולם האמת היא שביכולתנו לקדש אותם. כל פעם שעושים מצוה במקום מסוים על פני הגלובוס או עם אחד האיברים בגוף – אנו מזככים את אותו המקום ומאירים אותו באור רוחני.

דוגמא לכך: החפץ הקדוש ביותר בעולם הוא ספר תורה, תפילין ומזוזה. החפצים הללו נושאים בתוכם קדושה עצומה, שמשפיעה באופן ישיר על חיי האנשים סביבם ובאה לידי ביטוי אפילו בדברים

גשמיים כמו בריאות והצלחה בפרנסה וכו'. אולם מהם אותם חפצים קדושים? בסך הכל עור של בהמה, שלפני כמה ימים היה חלק מהפרה שאכלה ברפת...

אולם זהו הכח והמשימה של האדם: בכל פעם שאנו עושים מצוה במקום מסוים, בחפץ מסוים או באחד האיברים בגוף – אנו מרוממים ומקדשים אותו ומאחדים אותו עם הקדושה האלוהית.

וזאת בעצם משימת העל של כלנו: לקדש ולזכך כל פינה בעולם, עד שיתקנו כל הניצוצות הפזורים על פני הגלובוס. עד שכל נקודה בעולם תהפוך להיות קדושה כמו ספר תורה.

הרבי הביא לכך פעם דימוי נפלא: ז'אק ליפשיץ, היה פסל אומן, שהיצירות שלו הוצגו בבריות רבות בעולם. לעת זקנותו הוא חלה מאוד ואז נוצר לו קשר עם הרבי. הרבי כתב לו במכתב כי האמת היא שהתפקיד של כלנו הוא להיות "פסלים". כלומר, להכניס חיים בדומם. בכוח המעשים הרוחניים שעושים בעולם, אנו משנים את הדומם ומציפים בו חיות אלוהית.

5. מכתב הרבי מלובאוויטש (גליון כפר חב"ד 1611): אלה שחוננו משמים בכישרון אמנותי, אם בפיסול או בציור וכדומה, יש להם את היכולת להפוך דבר דומם כמו מכחול, צבע וכו', עץ ואבן וכו', לצורה של דבר חי. במובן עמוק יותר, זו היכולת להעלות במידה מסוימת את הגשמיות לרוחניות.

וכאן נכנסת הבעיה של הגלות. ככל שנתאמץ ונעשה מצוות, המשימה מצליחה באופן חלקי בלבד. למרות כל המצוות שאנו עושים, לא רואים את השינוי על הגוף. הוא לא מקרין את הקדושה שבו ואנו לא מסוגלים לראות אותה. נכון, אנו בטוחים שהיא קיימת, כמו שקרני הרנטגן קיימים למרות שלא רואים אותם בעין אנושית, אבל למעשה הקדושה קיימת באופן נעלם מאוד.

ולכן אנו מצפים לתחיית המתים ולשובם של הגופים לעולם הזה. אז תושלם המשימה המוטלת על האנושות מאז מתן תורה, והגוף יאיר ויזהר באור אלוהי. כך מבטיח הנביא: "וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר". הנס שיקרה בימות המשיח הוא, שה' יסיר את הקליפות והגוף יקרין את הקדושה שבו, ואפילו אנו נוכל לראות אותה.

על כל אחד מאיתנו מאיר אור של עולם האצילות, כתוצאה מכל המעשים הטובים שעשינו, אך כיום צריכים משקפיים מעולם האצילות כדי לראות זאת, ואילו כשיבוא המשיח, המשימה הגדולה מכולן תושלם – והגוף של כלנו יאיר באור קדוש, אור של אהבה ותשוקה לאלקים.

פעם קרא הרבי הצמח צדק לבנו המהר"ש, והראה לו חסיד אחד, ש"קורן מפניו אור אלוהי מעולם האצילות". המהר"ש רדף אחרי אותו חסיד וביקש ממנו שיספר לו, איזה מעשה טוב עשה בזמן האחרון שבגללו קורנים פניו באור של עולם האצילות.

החסיד סיפר כי בפעם הקודמת שהיה אצל הרבי, שמע מהרבי דבר תורה על הנחת רוח שיש לאלקים מכך, שיהודים נותנים הלואה כספית אחד לשני. הוא חזר העירה, וחיפש למי לתת הלואה. אבל היהודי היחיד בעיר היה השותף שלו, שהיה איש מבוסס כמוהו ולא זקוק להלוואות. אבל הם זכרו את הדברים של הרבי על הנחת רוח שיש לאלקים ממי שנותן הלוואות, ולכן הם סיכמו ביניהם על ההסדר הבא: הוא נתן הלוואה לשותפו, ואחר כך השותף העניק לו הלוואה בחזרה...

אגרות קודש הרבי מלובאוויטש ח"ב/ב-טו: טעם הבריאה בכלל ובריאת האדם בפרט היא מפני שנתאוה הקב"ה שתהיה לו דירה בתחתונים. היינו שהיש והחומר יהיו בבחינת ביטול, שעי"ז שורה ומתגלה בהם אור ה' אין סוף ברוך הוא ... וזהו שהתורה והמצוות ניתנו למטה בדברים גשמיים ... כדי שיהפכו היש ויעשוהו כלי לאלוקות ... והנה כללות הבריאה הולכת ומתבררת [בהדרגה] והשלימות תהיה בעולם התחיה, שיעביר את רוח הטומאה מן הארץ ... כי ה' ישחוט ליצר הרע ... ואז יתקבל שכר זה למטה נשמה בגוף דוקא, תכלית ושלמות בריאת העולם הזה שלכך נברא מתחילתו.